

Ny propel,- hvad vælger man?

(Carsten Moss Jensen - 28-11-03)

Vores Grinde D-143 Hyrrokkin var udstyret med en 3 bladet fast bronze propel. Motoren er en Yanmar 2GM20 med 1.2,2 udveksling i gearkassen.

Den gamle propel var udmærket til at drive båden fremad, men at forsøge at bakke med den var der ingen grund til. Ved brug af bakgearet kunne båden i rimelig grad bringes til standsning, men absolut ikke bakke. Den slog blot hækken rundt til bagbord. Samtidig havde jeg indtryk af at den gamle propel præsterede en alt for stor vandmodstand. Roret var i hvert fald meget urolig pga. turbulent vandstrømning fra skruen når vi gik for sejl.

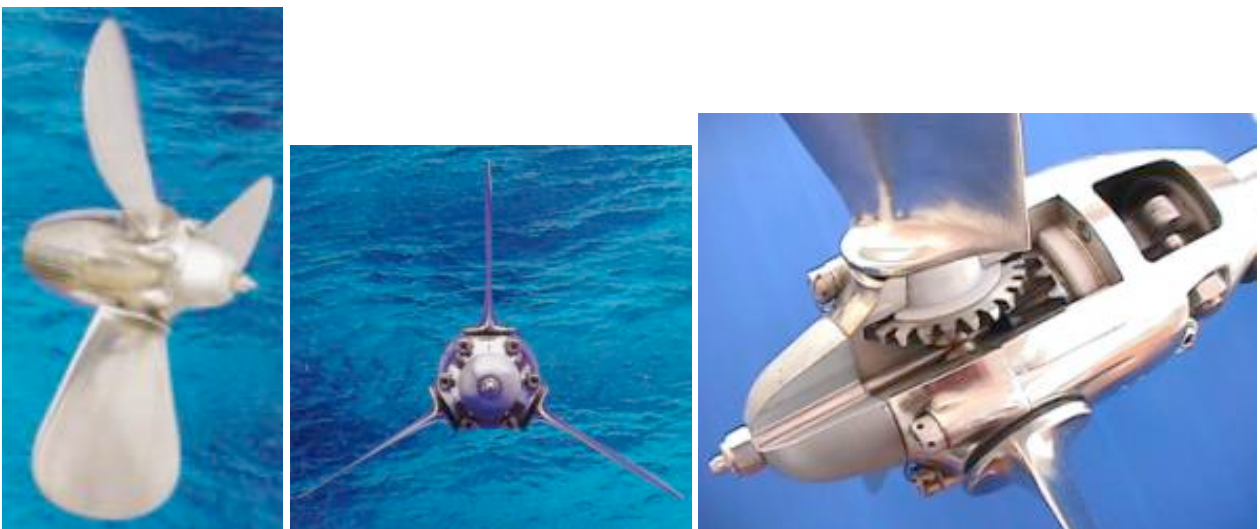
Jeg har talt med flere Grindeejere der har 2 bladet foldepropel monteret, og deres stoppe/bakke evne synes ikke at være nogen super løsning. Flere klagede over manglende fremdrift ved behov for motorsejllads i hårdt vejr. At dømme efter andre bådtypers havnemanøvre er Grinden ikke den eneste bådtype der må leve med en meget ringe bakkeevne!

Valget måtte være en 3 bladet foldepropel, eller fandtes det mon et alternativ?. Efter en aften med intens søgen på nettet havde jeg fundet propeller af typen "Full Feathering propellers." Der er flere produkter på markedet, men kun en i rustfri stål.

Princippet er at propellen automatisk drejer propelbladene om deres egen akse alt efter om man sejler frem eller bak. På den måde har propellen altid den optimale form i forhold til omdrejningsretningen. Under sejl drejer propelbladene sig parallel med vandstrømmen og yder dermed mindst mulig modstand.

Seahawk i Australien producerer den rustfrie 3 bladede Autostream Full Feathering Propeller. På deres hjemmeside er der en meget grundig gennemgang af Full Feathering propellers sat i forhold til alle andre typer.

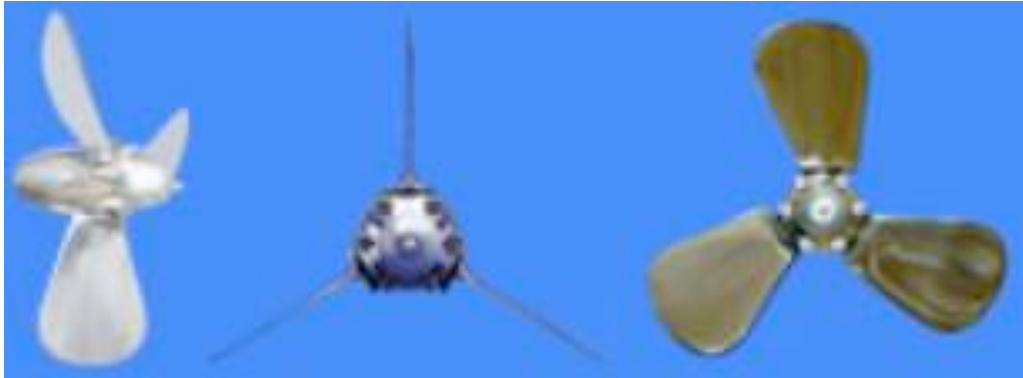
Seahawk hjemmeside www.seahawk.com.au

Efter at have indhentet information om Autostream propellen var jeg overbevist om at den tekniske kvalitet var rigtig god med bla. kraftige lejer i delrin der let kunne udskiftes. Propellens indre fyldes op med fedt ved søsætningen, derved fungerer gearet perfekt hele sejlladssæsonen. Stigningen på bladene kan justeres trinløst og individuelt for frem og bak. Man kan således bruge mindre stigning i bak og derved reduceres bådens tendens til at dreje enden ud til siden i bakgear (prop. walk)

Ny propel,- hvad vælger man?

Det er ikke et problem at købe en propel direkte fra Australien, for min kontaktperson hos Seahawk Mr. Ben Hawke var meget kompetent. Han udspecificerede meget nøje hvilke mål der skulle tages, og da propellen blev leveret passede den helt perfekt. Vi havde målt forkert angående skrueakslens gevind, så vi måtte have en anden møtrik tilsendt. Det tog kun 5 dage!

Mine erfaringer med Autostream propellen er endnu begrænsede, men disse markante ændringer kunne så at sige iagttages straks:

1. 0,3 knob højere fart for motor på fladt vand. Når jeg har sejlet en hel sæson kan jeg justere propellens stigning hvis det er aktuelt. Propellen er indstillet fra producenten
2. Bedre evne til at stoppe båden.
3. Hurra,- den kan bakke. Vi kan nu sejle ned i et snævert havneløb imellem pælene for at lede efter en plads. Finder vi ikke en plads kan vi let bakke ud igen. Dette er sammenholdt med Grindens ringe drejeevne en meget stor forbedring.
4. Når vi har sejlet for sejl i ca. 30 sekunder holder propellen op med at rotere (bladene har indstillet sig parallel med vandstrømmen), og den tidligere så velkendte vibrerende fornemmelse (fra turbulente vandstrømninger omkring skruen) er borte.
5. Samme støjniveau som den gamle faste 3 bladede propel.
6. Det går langt bedre på kapsejladfronten, propellen kan selvfølgelig være medvirkende, men både skipper og besætning ønsker en stor del af æren herfor!!!